Gemeente Borne

Bestuurlijke memo

21int02704

aan	kopie	van	datum
Gemeenteraad	College van B en W	M.J.R. Kotteman	25-6-21

betreft
Vragen Nota kapitaalgoederen 24 juni 2021

Portefeuillehouder
M.J.R. Kotteman

Geacht raadsleden,

Zoals toegezegd tijdens het Politiek beraad van 24 juni jl., hierbij de beantwoording van de gestelde vragen over de Nota kapitaalgoederen.

CDA

Als CDA-fractie hebben we reikhalzend uitgekeken naar deze nota. Daar hebben we bij voorgaande gelegenheden als begroting en jaarrekening vorig jaar uitvoerig gewag van gemaakt, temeer omdat we niet gerust waren over de uitkomst. Dat was klaarblijkelijk ook terecht.
De voorliggende nota roept dan ook een aantal vragen bij ons op:

1) Waarom verschijnt deze nu pas, zelfs later dan de in kaart gebrachte financiële gevolgen?

Deze gevolgen hadden we al scherp in de afrondende fase en hebben vooruitlopend op de nota kapitaalgoederen al vast meegegeven gezien de omvang van de financiële gevolgen.

2) Klopt het dat idealiter in de begroting 2021 de nu geprognotiseerde kosten al meegenomen hadden moeten worden?

Dan hadden we inderdaad geen achterstallig onderhoud gehad, om dit te voorkomen wordt hier bij de kaderstelling op voorgesorteerd.

3) Hoe valt te rijmen dat meerdere onderdelen kwantitatief en kwalitatief er flink op vooruit gegaan zijn terwijl er toch sprake is van een substantiële investering voor achterstallig onderhoud?

In de bruggen en de openbare verlichting is in de periode 2017- 2020 fors geïnvesteerd, waardoor deze kapitaalgoederen weer op orde konden worden gebracht.
In dezelfde periode zijn (ook als gevolg van de beperkte middelen destijds) geen extra middelen voor de wegen beschikbaar gesteld. De wegen zijn de afgelopen jaren op C-niveau onderhouden, wat minimaal

onderhoud betekent. Dit is impliciet besloten bij het voorstel voor de nota kapitaalgoederen 2017- 2020, er van uitgaande dat dit niet zou leiden tot kapitaalvernietiging of onveilige situaties. De verwachting was dat er door flinke investeringen in renovatie en herinrichting verlichting zou optreden van de onderhoudssituatie. Hiervoor is in de afgelopen periode echter te weinig geïnvesteerd. De huidige achterstallige onderhoudssituatie van de wegen is mede veroorzaakt door eerdere bezuinigingen, bevroren autonome groei gedurende een aantal jaren én een toenemende onderhoudsvraag voor wijken die sinds de jaren "70 zijn aangelegd.
Voor het laatstgenoemde probleem is het kapitaalgoederenfonds bedoeld.

4) Wat is de reden voor het achterstallig onderhoud en de achterstand in herplanting van bomen?

De onderhoudsstaat en de veiligheid van de bomen krijgen we steeds beter in beeld via de 3- jaarlijkse Virtual Tree Assesment (VTA) . Uit deze controle blijkt dat er een flink aantal probleembomen staan in Borne. Deze bomen zijn in het verleden gerealiseerd in te krappe ondergrondse ruimte. De boom heeft daardoor te weinig voeding om te groeien. Soms vindt een boom voeding in de nabijheid zonder overlast te geven. Vaak geeft dit wel overlast, zoals opdrukkende verharding, of kan de boom geen voeding in de nabijheid krijgen en sterft hij langzaam af. In het beheerfase is geen geld beschikbaar om deze bomen te vervangen.

Er zijn in het verleden veel bomen aangeplant met weinig ondergrondse ruimte. Nadat de voeding rond de boom op is, gaat de boom opzoek naar voeding in de nabijheid. Dit zorgt voor opdrukkende verharding, wortels in tuinen en soms zelfs een kruipruimte. De bomen die overlast geven zijn gekapt. Om op dezelfde plek een boom terug te planten is een investering nodig om voldoende groeiruimte te maken. In de beheerfase is hier geen geld voor beschikbaar. Dit probleem is nu in beeld gebracht.

5) Is de dekking van voorziene grootschalige vervanging van riolering gewaarborgd?

Ja, via het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Momenteel vinden de voorbereidingen plaats voor een nieuw GRP dat aan het bestuur wordt voorgelegd.

6) In de nota kapitaalgoederen wordt onder punt 2.20 Conclusies op pagina 19 verwezen naar paragraaf 5. Kosten, baten en dekking met als vraag: waar is die paragraaf 5 te vinden?

Dit verwijst naar het betreffende hoofdstuk in het college- en raadsvoorstel.
(Oorzaak: de nota was eerst onderdeel van het collegerapport, daar is later een zelfstandig stuk van gemaakt waarbij deze verwijzing abusievelijk is blijven staan)

GB90

Onder (4.) kanttekeningen bij het raadsvoorstel lijkt het of er een tegenstrijdigheid is opgenomen.
Er staat dat het voorstel voorkomt dat de raad voor verrassingen wordt geplaatst. Dat begrijpen wij slechts gedeeltelijk. Er staat namelijk ook omschreven dat de dekking voor het op te zetten kapitaalgoederenfonds uit het vervangingsinvesteringsplan wordt gehaald. Daarna wordt aangegeven dat toekomstige vervangingsinvesteringen mogelijk niet meer volledig uit dit plan gedekt kunnen worden. Het is in ieder geval niet 100% toereikend voor noodzakelijke investeringen Komen

we dan niet alsnog voor verrassingen te staan?
Daarnaast de vraag; waarom wordt gekozen voor een gefaseerde opbouw van het kapitaalgoederenfonds? Is de fasering volgens u toereikend, of kunnen we het fonds beter met een grotere snelheid structureel opbouwen om verrassingen te voorkomen? Waarom precies deze keuze?

Vervangingsinvesteringen:
Het budget dat beschikbaar is voor vervangingsinvesteringen komt niet volledig overeen met het theoretisch benodigde budget. Er wordt altijd kritisch gekeken of iets daadwerkelijk vervangen moet worden op het moment dat de vorige vervanging afgeschreven is, daarnaast zijn er ook wel eens omstandigheden die ervoor zorgen dat bepaalde investeringen uitgesteld moeten worden. Het budget is dus lager dan theoretisch benodigd.
De praktijk laat over het algemeen ook zien dat dit zo is.

Het is echter mogelijk dat in de toekomst er een jaar tussen zit waar dit net niet lukt en alle vervangingen wel direct moeten en kunnen worden uitgevoerd. Indien we dit in de toekomst tegen gaan komen, kan het zijn dat we aanvullend budget nodig hebben.

Fasering:
De huidige nota kapitaalgoederen loopt t/m 2024. Vanaf 2025 is er structureel budget nodig.
Met de fasering zorgen we ervoor dat we niet direct een grote klap hoeven te nemen. Het effect is hetzelfde. Zie hieronder:

2023	2024	2025	2026	2027 en verder…	Totaal
100	200	300	400	500	1.500
		500	500	500	1.500

GroenLinks/PvdA

1. Lezen wij het goed , dat het 23.374 bomenplan integraal onderdeel is geworden van de Nota kapitaal goederen?

Het 23.374 bomenplan hebben wij ter kennisname bij de nota kapitaalgoederen gevoegd om uw aandacht te vragen voor dit plan. Het zit dus niet financieel in de besluiten voor de nota kapitaalgoederen.

2. Wij constateren dat er in de afgelopen jaren veel bomen gekapt zijn, hier voor zijn onvoldoende bomen herplant (herplant plicht). Betreft het hier bomen gekapt door particulieren of ook door onze gemeente?

Door gebrek aan handhavingscapaciteit bestaat er momenteel geen goed zicht op herplant door particulieren. De situatie voor de gemeentelijke bomen is in beeld gebracht en leidt nu tot de vraag aan de raad om de achterstallige herplant aan te pakken.

3. Op welke termijn gaan deze bomen herplant worden?

In het raadsvoorstel wordt geld gevraagd voor 2022, 2023 en 2024. In deze jaren zal de herplant plaatsvinden.

4. Er bestaat een lijst met bijzondere bomen. Is deze lijst inmiddels gecomplementeerd, en beschikbaar?

De lijst met bijzondere bomen wordt op korte termijn gedigitaliseerd en wordt samen met de bomenverordening vastgesteld.

5. U meldt dat de bovengenoemde 23.374 bomen binnen een tijdsbestek van 10 jaar geplant gaan worden. Ziet u mogelijkheden om deze termijn wat te verkorten? B.v. door een mogelijkheid van een herdenkingsbos ? (wij hebben immers een crematorium binnen onze gemeente grenzen)

Bij uitvoering van dit plan moeten verschillende partijen worden betrokken omdat de eigen openbare ruimte niet toereikend zal zijn. In het 23.374 bomenplan worden eigenaren van particuliere tuinen, terreineigenaren en natuurorganisaties genoemd als mogelijke samenwerkingspartners.
Een herdenkingsbos bij het Crematorium is een goede suggestie hiervoor. De periode van 10 jaar wordt aangehouden omdat er rekening wordt gehouden met een intensieve zoektocht voor de plantmogelijkheden, daarnaast vergt begeleiding van de uitvoering ook de nodige capaciteit.

6. Hoe denkt het college over de aanleg van een voedselbos?

Tegenover initiatieven vanuit de samenleving stellen wij ons altijd positief op. Dat zal ook voor de eventuele aanleg van een voedselbos gelden.

7. Kunnen de criteria om in aanmerking te komen voor het predicaat bijzondere Boom " versoepeld" en aangepast worden? Dit om te voorkomen dat er bomen slachtoffer worden van de kettingzaag?

De verwachting is dat eind 2021 of begin 2022 de bomenverordening aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Een van de onderdelen hiervan is de bijzondere bomenlijst. Een wens van de raad kan dan zijn om de criteria te verruimen.

Borne Nu

1. Klopt het dat er in de afgelopen jaren geen of althans veel te weinig aandacht is geweest voor de herplant van bomen, ondanks dat daar door de burger bij de aanvraag van een kapvergunning geld voor in een fonds wordt gestort? Is dit fonds nog steeds gevuld en welk bedrag zit inmiddels in dit fonds?

In de bomenverordening is geopperd om een bomenfonds op te richten. Dit fonds is helaas niet opgericht. Er zijn dan ook geen middelen beschikbaar.

2. Als het nu al niet lukt om bij het kappen van bomen voldoende bomen te herplanten, hoe kan de portefeuillehouder mij dan het vertrouwen geven dat de aanplant van bijna 24.000 bomen wel gaat lukken?

Veel bomen zijn geplant in een tijd dat er nog weinig rekening werd gehouden met beschikbare ondergrondse ruimte. Met de kennis van nu zou je daar geen boom planten. Als een dergelijke boom wordt gekapt is er een flinke investering nodig om hier ruimte te maken voor een nieuwe boom. Hiervoor was geen geld beschikbaar. Door de nota kapitaalgoederen vast te stellen is er geld beschikbaar om ook op dergelijke plekken bomen te planten.

3. Worden de bomen die nog herplant moeten worden nog herplant of worden die straks in het bomenplan weggemoffeld of moeten we dit vriendelijker formuleren en het woord "onderbrengen" gebruiken?

De achterstand in de herplant bedraagt ongeveer 340 bomen in deze periode. In eerste instantie worden mogelijkheden gezocht in het vergroenen van ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichtingsprojecten. Uiteraard staat dit los van het bomenplan.

D66

1. De heer Janssen stelde tijdens de vergadering een mondelinge vraag over de financiering van het achterstallige onderhoud. Deze vraag wordt hieronder beantwoord.

Het verschil tussen 1,6 en 3,1 miljoen is het verschil tussen groot achterstallig onderhoud van € 1,6 miljoen (verplicht tot het treffen van een voorziening) en levensduur verlengend onderhoud. Hiervoor mag geen voorziening worden getroffen maar moet een investeringskrediet worden aangevraagd en dit wordt gedekt via kapitaallasten in de huidige begroting.